

## **A KÚRIA**

**mint felülvizsgálati bíróság**

**v é g z é s e**

**Az ügy száma:** Gfv.VI.30.228/2021/2.

**A tanács tagjai:** Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

**A felperes: ...**

**A felperes képviselője:** dr. Farkas Ádám jogtanácsos

**Az alperes: ...**

**A per tárgya:** kölcsöntartozás megfizetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** felperes

**A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:**

Kecskeméti Törvényszék 1.Pf.21.861/2020/5. számú ítélet

**Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:**

Kecskeméti Járásbíróság 18.P.20.091/2020/16. számú ítélet

**Rendelkező rész**

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

### **I n d o k o l á s**

[1] A felperes keresetében az alperes és a felperesi jogelőd (a továbbiakban: felperes) között 2008. január 14-én létrejött kölcsönszerződésből eredő 1.187.468 forint tőke és ennek kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, a jogalap vitatása körében a perbeli szerződés érvénytelenségére hivatkozott, emellett vitatta a kereset összecszerúságát is.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.506.116 forint tőkét és ennek kamatait. Az alperes fellebbezése folytán eljáró törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Indokolásában kifejtette, az elsőfokú bíróság a perbeli szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázati tájékoztatás megfelelőségére és ennél fogva az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességes voltára tévesen következtetett. A szerződés 7. pontja és az annak részévé vált Üzletszabályzat 18.3.4. pontja a pénzügyi intézmény számára a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 203. § (6) és (7) bekezdése által előírt kockázatfeltáró nyilatkozat feltételeit nem meríti ki, figyelemmel az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) C-51/17. és a C-118/17. számú döntéseire. A törvényszék ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés *d*) pontja szerint felülmérlegelte az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályok szerinti, mérlegelési jogkörben hozott döntését.

[3] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és egyúttal felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet. Álláspontja szerint a felülvizsgálat engedélyezése a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében, valamint azért szükséges, mert a jogerős ítélet eltér a Kúria közzétett határozatától [Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pont és (3) bekezdés].

[4] Megsértett jogszabályhelyként az engedélyezés iránti kérelemben a Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pontja szerinti engedélyezési okhoz kapcsolódóan az Alaptörvény 25. cikk (1) és (3) bekezdését, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 42. § (1) bekezdését, a Pp. 409. § (3) bekezdése szerinti engedélyezési okkal összefüggésben pedig az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdését, valamint a Pp. 346. § (5) bekezdését jelölte meg.

[5] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pontja kapcsán azzal érvelt, hogy a jogerős ítéletben a 6/2013. és a 2/2014. PJE jogegységi határozatok valós tartalma nem érvényesült, emellett a

másodfokú bíróság tévesen értelmezte az EUB C-118/17., C-227/18. és a C-51/17. számú eseti döntéseit is. Állította, hogy megfelelő tájékoztatást adott az alperes részére az ügylethez kapcsolódó árfolyamkockázatról, a vonatkozó szerződéses kikötések világosak és érthetők. A Pp. 409. § (3) bekezdése körében a felperes arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a világos és érthető megfogalmazás mércéjének megítélését illetően ellentétes a Kúria BH 2020.332., BH 2021.108. és BH 2021.109. számú eseti döntéseivel.

[6] A Kúria elöljáróban rögzíti, mivel a felperes keresete és ezzel összefüggésben a felülvizsgálati kérelemben vitatott összeg nem haladja meg az ötmillió forintot, ezért a Pp. 408. § (1) bekezdése és 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a felperesnek engedélyezés iránti kérelmet kellett előterjesztenie.

[7] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben a 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontja értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Minderre figyelemmel a Kúria a felperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kizárólag abból a szempontból vizsgálta, hogy az általa előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységességének biztosítására, valamint a Kúria közzétett határozatától eltérésre figyelemmel.

[8] Jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján a Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pontjában és a (3) bekezdésben foglalt követelmények – az alábbiak szerint – nem teljesültek.

[9] Előrebocsátja a Kúria, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdés *b*) pontja az engedélyezés iránti kérelem tartalmával kapcsolatban valamennyi engedélyezési okra hivatkozás esetén érvényesülő, tehát generális követelményként rögzíti, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben többek között meg kell jelölni az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, a megsértett jogszabályhely pontos megjelölésével. A Pp. 410. § (2) bekezdés *c*) pontja pedig részletezi az egyes engedélyezési okokhoz kapcsolódó további tartalmi követelményeket. A Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pontjához kapcsolódóan a (2) bekezdés *ca*) pontja kimondja, hogy a joggyakorlat egységének biztosítására hivatkozás esetén az engedélyezés iránti kérelemben meg kell jelölni azokat az engedélyezést megalapozó okokat, amelyek a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében indokolják a felülvizsgálat befogadásának engedélyezését.

[10] Mindezekből következően abban az esetben, ha a fél a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a joggyakorlat egységének biztosítására alapítja, a felülvizsgálat engedélyezésének alapvető, kiinduló feltétele, hogy a fél egyrészt megjelölje az elvi jelentőségű jogkérdést a megsértett jogszabályhely pontos megjelölésével, másrészt hogy az így, hiánytalanul megjelölt jogkérdés releváns legyen a felülvizsgálattal támadott határozat szempontjából, ami azt jelenti, hogy ez a jogkérdés volt a tárgya az eljárásnak, illetőleg a jogvita eldöntése során ebben kellett volna állást foglalni.

[11] Az adott ügyben azonban ez a feltétel nem teljesült. A másodfokú bíróság azért utasította el a felperes keresetét, mert megítélése szerint az árfolyamkockázat viselését az alperesre hárító szerződéses kikötések nem voltak világosak és érthetők, emiatt e kikötések

tisztességtelenek, így a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen. A felperes a felülvizsgálati kérelmét arra alapította, hogy az érintett kikötések szerinte világosak és érthetők, a szerződés érvénytelenségének megállapítása ezért téves volt. Ez a hivatkozás jelenik meg az engedélyezés iránti kérelemben is. Az engedélyezés alapjaként megjelölt jogkérdés tehát az volt, hogy a felek között létrejött szerződésnek az árfolyamkockázatot az alperesre telepítő kikötései megfelelnek-e a világos és érthető megfogalmazás követelményének, vagyis a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdésének mércéje szerint tisztességtelenek-e. A felperes azonban az engedélyezés iránti kérelemben a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti engedélyezési okhoz kapcsolódóan megsértett jogszabályhelyként az Alaptörvény 25. cikk (1) és (3) bekezdését, valamint a Bszi. 42. § (1) bekezdését jelölte meg, a tisztességtelenség érdemi vizsgálatához szükséges adekvát jogszabályi rendelkezés, az rPtk. 209. § (1) bekezdésének megjelölése sem felülvizsgálati kérelemben, sem az engedélyezés iránti kérelemben nem szerepel. A megjelölt jogszabályhelyek viszont a szövegesen előadott elvi jogkérdéssel nem állnak összhangban, e hivatkozások alapján a vonatkozó kikötések átláthatósága érdemben nem vizsgálható. A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján ezért a felülvizsgálat nem engedélyezhető.

[12] A teljesség kedvéért a Kúria e körben utal arra is, hogy a PK vélemény 1. pontja szerint a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban vagy az általa a BHGY-ben közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy az eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Ha a fél erre az engedélyezési okra hivatkozik, az engedélyezés alapjául szolgáló eltérő bírói döntéseket az engedélyezés iránti kérelmében egyértelműen azonosítható módon – legalább a határozatot hozó bíróság nevének és a határozat számának feltüntetésével – meg kell jelölnie. A fél kizárólag másodfokon jogerőre emelkedett, vagy legfelsőbb bírósági döntésekre hivatkozhat engedélyezés iránti kérelmében.

[13] A felperes az árfolyamkockázat mibenlétével és viselésével összefüggő kérdésben maga sem állította a Kúria állásfoglalásának hiányát, és nem jelölt meg az előzőeknek megfelelő eltérő bírósági határozatot sem, ami a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében indokolná a felülvizsgálatot. Leszögezi a Kúria, hogy a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon kikötésének tisztességtelensége tárgyában, amelynek értelmében az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a 2/2014 PJE jogegységi határozatban, valamint az időközben jogegységi panasz eljárásban hozott Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatban már állást foglalt, ez önmagában kizárja az *a)* pont első fordulatára való megalapozott hivatkozást. Az pedig, hogy a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet a jogegységi határozatoktól eltér-e, erre vonatkozó megfelelő hivatkozás esetén nem a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti engedélyezési okra hivatkozással, hanem a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján vizsgálható.

[14] A felperes a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontja körében hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet ellentétes az EUB fent megjelölt határozataiban kifejtett jogi álláspontjával is. Az idézett PK vélemény 1. pontja alapján ugyanakkor a joggyakorlat egységességének biztosítására alapított felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben [Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont] csak másodfokon jogerőre emelkedett vagy legfelsőbb bírósági döntésekre lehet hivatkozni. Az EUB határozatai nem tartoznak ebbe a körbe, ezért a Pp. 409. § (2) bekezdés

a) pontjára alapított kérelem esetén a Kúria nem vizsgálja azt, hogy a jogerős ítélet ellentétes-e valamelyik EUB határozattal.

[15] A felperes arra is hivatkozott, hogy a jogerős ítélet ellentétes a Kúria BH 2020.332., BH 2021.108. és BH 2021.109. számú határozataival és a 2/2014. PJE határozattal.

[16] A Kúria az előzőekben már utalt arra, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdés *b)* pontja valamennyi engedélyezési okra hivatkozás esetében generális követelményként rögzíti, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben többek között meg kell jelölni az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, a megsértett jogszabályhely pontos megjelölésével. A Pp. 410. § (2) bekezdés *c)* pontja részletezi, hogy az egyes engedélyezési okokhoz kapcsolódóan milyen további tartalmi követelmények érvényesülnek. A Pp. 409. § (3) bekezdéséhez kapcsolódóan a (2) bekezdés *cd)* pontja kimondja, hogy Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén abban meg kell jelölni a Kúria közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér.

[17] Mindezekből következően abban az esetben, ha a fél a felülvizsgálat engedélyezését a Kúria közzétett határozatától történő eltérésre alapítja, a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a fél egyrészt megjelöli az elvi jelentőségű jogkérdést a megsértett jogszabályhely pontos megjelölésével, másrészt az így, hiánytalanul megjelölt jogkérdésben térnek el az általa hivatkozott, közzétett határozatok a felülvizsgálattal támadott jogerős határozattól. Az adott ügyben ez a feltétel nem teljesült az alábbiak szerint.

[18] Az engedélyezés alapjaként megjelölt jogkérdés az volt, hogy a felek között létrejött szerződésnek az árfolyamkockázatot az alperesre telepítő kikötései megfelelnek-e a világos és érthető megfogalmazás követelményének, vagyis az rPtk. 209. § (1) bekezdésének mércéje szerint tisztességtelenek-e. E jogkérdésben állította a felperes a Pfv.VI.20.861/2019. (BH2020. 332.), Gfv.VII.30.066/2020. (BH2021. 108.) és Gfv.VII.30.185/2020. (BH2021. 109.) számú határozatoktól, valamint a 2/2014. PJE határozattól való eltérést. Az engedélyezés iránti kérelemben azonban a Pp. 409. § (3) bekezdése szerinti engedélyezési okhoz kapcsolódóan megsértett jogszabályhelyként az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdését, valamint a Pp. 346. § (5) bekezdését jelölte meg, a tisztességtelenség érdemi vizsgálatához szükséges adekvát jogszabályi rendelkezés, az rPtk. 209. § (1) bekezdésének megjelölése sem a felülvizsgálati kérelemben, sem az engedélyezés iránti kérelemben nem szerepel. A megjelölt jogszabályhelyek viszont a szövegesen előadott elvi jogkérdéssel nem állnak összhangban, e hivatkozások alapján a vonatkozó kikötések átláthatósága érdemben nem vizsgálható. Így van ez az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdésére hivatkozás esetében is, e rendelkezések ugyanis előírták ugyan a pénzügyi intézmények számára, hogy lakossági ügyféllel kötött, devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetében az árfolyamkockázatot és annak a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását ismertető kockázatfeltáró nyilatkozatot bocsássanak az ügyfelek rendelkezésére, azt a mércét azonban, amelyen keresztül – ha készült kockázatfeltáró nyilatkozat, annak figyelembevételével, ha nem készült, anélkül – megítélhető, illetve megítélendő az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő konkrét szerződéses kikötések tisztességes, illetve tisztességtelen volta, nem az rHpt. e szabályai adják meg, hanem az rPtk. 209. § (1) bekezdése. Az érintett szerződéses kikötések adott esetben akkor is átláthatatlannak és így tisztességtelennek minősülhetnek, ha a pénzügyi intézmény az rHpt. által előírt kötelezettségének eleget téve készített kockázatfeltáró

nyilatkozatot, és ellenkezőleg, külön kockázatfeltáró nyilatkozat hiányában is előfordulhat, hogy megfelelnek a világos és érthető megfogalmazás követelményének az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötések. Az tehát, hogy a pénzügyi intézmény teljesítette-e az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseiben előírt kötelezettségét, illetve hogy az árfolyamkockázatot telepítő szerződéses kikötések tisztességesek-e, két külön jogkérdés. Erre mutatott rá egyébként az engedélyezés iránti kérelemben említett Gfv.VII.30.185/2020. (BH2021. 109.) számú határozat indokolásának [11] és [12] pontja is, hangsúlyozva, hogy az „rHpt. hivatkozott rendelkezéseitől független jogkérdés annak vizsgálata, hogy az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás érthető (világos és egyértelmű) volt-e”. Az rPtk. 209. § (1) bekezdése megjelölésének hiányában az érintett kikötések tisztességes, illetve tisztességtelen volta nem vizsgálható, a felülvizsgálati kérelem érdemben e körben nem lenne elbírálható [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3., 4. pont]. A felülvizsgálat mindezekre tekintettel a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján sem engedélyezhető.

[19] A kifejtettek értelmében a Kúria sem a joggyakorlat egységének biztosítására hivatkozással, sem pedig a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérés miatt nem látta engedélyezhetőnek a felülvizsgálatot, következésképpen azt a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

[20] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2022. február 15.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró